

A Fővárosi Ítéltábla a Szabó Balázs Gábor Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt felperesnek a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiuma 2017. január 20-án kelt 25.G.43.054/2015/17. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezése folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

íteletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint felperes mint adós, alperesi jogelőd aZrt. mint hitelező 2007. január 2. napján deviza alapú kölcsönszerződést kötött, alperes 2.884.500 forint kölcsönt nyújtott felperesnek, az általa megvásárolni kívánt vételárának finanszírozására.

A kölcsönszerződés mellékletét képező 2006. május 15-től 2007. július 31-ig hatályos Általános Szerződési Feltételek kölcsön személy- és kishaszonjárművek III.13. pontja szerint a fizetési ütemezés tartalmazza a kölcsönszerződés devizanemét, a megfelelő devizanemben meghatározott törlesztőrészeket, azok tőke- és kamatmegoszlását és naptári dátum szerinti esedékességét deviza alapú kölcsönszerződés esetén a szerződés alapárfolyamát (.....Zrt-nek a kölcsönfolyósítás napjára érvényes deviza vételi árfolyamát), a 14. pont szerinti referencia kamatlábat és annak a kölcsön folyósításakor érvényes értékét, valamint a 10. pont szerinti teljes hiteldíj-mutatónak a folyósítás napjára érvényes értékét. A kölcsönszerződésben az adós által vállalt, forintban kifejezett fizetési kötelezettségeket a kölcsönszerződés III. pontjában meghatározott havi törlesztőrészeket összegét az ott rögzített képlet szerint számítja át a hitelező a megfelelő devizanemre, a képlet szerint ez a törlesztőrészeket kölcsönszerződés szerinti forintösszege, osztva a Zrt-nek a vételár megfizetése napjára jegyzett deviza vételi árfolyammal.

Az ÁSZF XII.97. pontja szerint a kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdésekben a hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók. A kölcsönszerződésből eredő jogvitáik rendezésére az adós, adóstárs a biztosítéki szerződés felei, valamint a hitelező alávetik magukat a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Állandó Választott Bíróság kizárólagos

illetékességének, mely Választott Bíróság saját eljárási szabályai alapján jár el. A tárgyalás helye Budapest, mindegyik fél egy-egy választottbíró jelöl, és az így jelölt két választottbíró választja meg az elnököt. Ha bármelyik fél a választottbíró jelölésével késik vagy azt elmulasztja, a másik fél jogosult a választottbíró kijelölni, és az így kijelölt választottbírók jogosultak megválasztani az elnököt.

A felperes pontosított kereseti kérelmében a kölcsönszerződés részét képező ÁSZF III.13., illetve XII.97. pontja szerinti kikötések érvénytelensége megállapítását kérte a régi Ptk. 209/A. § (2) bekezdésére és a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 2. § d) pontjára hivatkozva. Kifejtette, a szerződéskötés és a kölcsönfolyósítás időpontja elválik egymástól, alperesen múlik, hogy mikor folyósítja a kölcsönösszeget. A felperes nem volt abban a helyzetben, hogy a kölcsön összegét kirovó pénznemben a szerződéskötéskor megismerje, nem lehetett tudni, hogy a jövőben bekövetkező folyósítás időpontjában mekkora lesz az árfolyam, melyet alperes egyoldalúan, saját hitelezési politikája mentén határozhat meg. A hivatkozott kikötés a felek közti egyensúlyt megbontja, alperes önhatalmúlag határozza meg az ellenszolgáltatás mértékét. Az ÁSZF XII.97. pont kapcsán a régi Ptk. 209/A. § (2) bekezdésére hivatkozott.

Alperes permegszüntetési kérelemmel élt, majd azt visszavonta.

Az alperes a per első tárgyalásán a keresettel támadott választottbíróági kikötés tisztességtelenségét elismerte, ezt meghaladóan a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte, előadva, az ÁSZF III.13. pont egyoldalú szerződésmódosítási jogot nem tartalmaz alperes számára. Utalt az 1/2016. PJE határozat 1. és 3. pontjára, annak megfelelően került meghatározásra a kölcsönösszeg. A felperes által támadott kikötés rögzíti, hogy a kölcsönösszeg devizában, a kirovó pénznemben aZrt.-nek a kölcsön folyósítás napjára érvényes deviza vételi árfolyamon, mint a szerződés alapárfolyamán kerül meghatározásra. A 2014. évi XXXVIII. törvény 3. § (1) és (2) bekezdése orvosolta a vételi és eladási árfolyamok alkalmazására vonatkozó tisztességtelenséget. E rendelkezések folytán a tisztességtelenség miatt a szerződésből kihulló rendelkezések helyébe lépő, törvényen alapuló rendelkezések azok tisztességesnek minősülnek a régi Ptk. 209. § (6) bekezdése folytán is. Az 1/2016. PJE határozat állást foglalt abban a körben is, hogy a fizetési ütemezés a fogyasztónak nyújtott tájékoztatásnak minősül, az nem érinti a szerződés érvényességét.

Az elsőfokú bíróság a 2017. január 20-án kelt 25.G.43.054/2015/17. számú ítéletével megállapította, hogy a felek közt létrejött 2007. január 2-i kölcsönszerződés részét képező 2006. május 15-től 2007. július 31-ig hatályban volt Általános Szerződési Feltételek XII.97. pontjának kikötése, azaz a választottbíróági kikötés érvénytelen. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 127.000 forint perköltséget, az államnak külön felhívásra 36.000 forint illetéket. Az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 209. § (1) bekezdése, 209/A. § (2) bekezdése, a 2014. évi XXXVIII. törvény 3. § (1) és (2) bekezdése, a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 2. § d) pontja, az 1/2016. PJE határozat 1., 2. és 3. pontja ismertetése után rögzítette, az ÁSZF XII.97. pontja mint támadott választottbíróági kikötés kapcsán alperesi elismerésre tekintettel csupán utalt a 3/2013. PJE határozatra. Ennek értelmében a választottbíróági kikötés tisztességtelen.

A XII.97. pont azon kikötése kapcsán, mely szerint a kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdésekben a hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadók, az elsőfokú bíróság rögzítette, nem állapít meg szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket indokolatlanul és egyoldalúan felperes hátrányára, ezért a kereset e körben elutasítandó volt.

Alapítvány hivatkozott a felperes az ÁSZF III.13. pontban írt kikötés tisztességtelenségére is, e körben az elsőfokú bíróság osztotta azon alperesi álláspontot, hogy a perbeli kölcsönszerződésben a kölcsönösszeg az 1/2016. PJE határozatban foglaltaknak megfelelően meghatározásra került (ez a

..... Zrt.-nek a kölcsön folyósításának napjára érvényes deviza vételi árfolyama), továbbá hogy a 2014. évi XXXVIII. törvény 3. § (1) és (2) bekezdése orvosolta a kétnemű árfolyamok alkalmazására vonatkozóan fennállt tisztességtelenséget. Törvényhozási úton eldőlt, hogy az ÁSZF III.13. pontjában foglalt árfolyamrésszel kapcsolatos kikötés tisztességtelen, semmis. Az árfolyamrésszel kapcsolatban a törvény 3. § (1) és (2) bekezdése folytán bírói döntés már nem hozható. Ezen túl az alperes fizetési ütemezéssel kapcsolatos egyoldalú nyilatkozatát tartalmazza az ÁSZF III.13. pontja, mely az 1/2016. PJE határozat 3. pontja folytán a felperesnek nyújtott tájékoztatásnak minősül, így annak tisztességtelenségére is alaptalanul hivatkozott a felperes, mert nem állapít meg szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket egyoldalúan a felperes hátrányára. Az elsőfokú bíróság kifejtette, alperes a választottbírói kikötés érvénytelensége megállapítása kapcsán a perre okot nem adott, ezt meghaladóan a felperes pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése, 80. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján kötelezte a felperest a perköltség viselésére.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, kérte annak megváltoztatását a kereseti kérelemnek történő teljes helyt adás mellett. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Előadta, az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Pp. 221. § (3) bekezdését és a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 2. § d) pontját. A Pp. 221. § (1) bekezdése ismertetése után, valamint eseti döntésekre történő hivatkozás után előadta, az ítélet indokolása formális, a felperes érvénytelenségre vonatkozó állításainak tételes cáfolatát jogszabályi hivatkozásokkal alátámasztva az ítélet nem tartalmazza. Az ÁSZF III.13. pont körében a szerződéskötés, a folyósítási feltételek tartalma feltételezi, hogy a szerződéskötés és a folyósítás időpontja elválik egymástól. A bank szabadon bírálhatja el, hogy mely időpontban folyósítja a kölcsönt, így adósok mint fogyasztók nincsenek abban a helyzetben, hogy a szerződéskötéskor a szerződés kölcsönösségét megismerjék. A bizonytalan időpontban bekövetkező folyósítás időpontjában érvényes árfolyam előre nem látható. A bank egyoldalúan, saját hitelezési politikája által vezérelve határozza meg az árfolyamot, így nem ismert a kirovó összeg. A kiszámításra sem adható képlet, a szerződés ilyen nem ad, egyébként a bank egyoldalúan az árfolyamot és az időpontot is módosíthatja. A bank csak arra volt jogosult, hogy a szerződéskötéskor fennálló megállapodás alapján a közös konszenzusos kezdő feltételek egy részét megváltoztassa, arra nem, hogy magát a kezdő feltételt is egyedül ő határozza meg, így a hivatkozott feltétel a felperes hátrányára felborítja a jogok-kötelezettségek egyensúlyát, a bank önhatalmúlag határozza meg a másik fél ellenszolgáltatásának mértékét.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, felperes perköltségben marasztalását kérte, utalva a korábban csatolt 2007. január 2-i kölcsönszerződésre, a felperes kereseti kérelmére, az elsőfokú ítéletre és a fellebbezésre. Előadta, a felperes álláspontja megalapozatlan abban, hogy az elsőfokú ítélet nem kellően részletes és nem indokolt. Fenntartva az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait, előadta, az ítélet megfelelően részletes, indokolt. A fellebbezésben foglaltak ellentmondóak, a felperes által megjelölt jogszabályhely az ún. rövidített ítéletre vonatkozó rendelkezésekre vonatkozik. A felperes a fellebbezése jogi indokolása második részében szó szerint megismételte az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatát, így a fellebbezése novumot nem tartalmaz, felperesi érvelés megalapozatlan. Az elsőfokú bíróság eljárásjogi, anyagi jogi jogszabályokat megfelelően alkalmazott. Kérte az ítélet helybenhagyását.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan:

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytállóak voltak jogi következtetése is, azokkal a Fővárosi Ítéltábla egyetértett.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§ (3) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül, az elsőfokú bíróság fellebbezéssel nem támadott ítéleti rendelkezéseit nem érintette, míg a fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, az elsőfokú bíróság az 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 209.§ (1) bekezdése, a 209/A.§ (2) bekezdése, a 2014. évi XXXVIII. törvény 3.§ (1) és (2) bekezdése, a 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 2.§ d) pontja, az 1/2016. számú PJE határozat 1-3. pontja, illetve az ÁSZF XII.97. és az ÁSZF III.13. pontjának részletes ismertetésével a tényállásbeli megállapítások mellett az ítélet jogilag is részletesen indokolta. Az ÁSZF III.13. pontja az árfolyamrésszel kapcsolatos - egyébként már jogszabályi úton semmisnek minősített - kikötésen túl alperes fizetési ütemezési nyilatkozatát tartalmazza. Az a körülmény, hogy a szerződéskötés és a szerződésben rögzített összeg folyósítása időpontja - a gyakorlatban minimális időtartamra - elválik egymástól, nem jelenti, hogy a kölcsönösszeg ne lenne ismert. A fellebbezésben leírt egyensúlytalanság nem áll fenn.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest az alperes javára a másodfokú eljárással kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíj, mint másodfokú perköltség, valamint a felperesi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték (államnak történő) megfizetésére.

Budapest, 2017. június 28. napján

. Gál Judit s. k.

a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.

előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.

bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana

bíróági ügyintéző